

Open brief aan de heer prof. dr. Frank van Vree, directeur NIOD, projectleider van het onderzoek 'Onafhankelijkheid, dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië, 1945 -1950.

Geachte heer Van Vree,

maart 2021

De stellingen van Van Vree.

In Elsevier Magazine van 3 maart 2021 hebt u gezegd dat het onderzoek geheel overeenkomstig de kabinetsbrief van 2 december 2016 verloopt, dat het een wetenschappelijk onderzoek is dat de principes van wetenschappelijke integriteit respecteert, dat u open staat voor kritiek en die zelfs entameert, dat de kritiek van alle kanten komt, dat de integriteit van onderzoekers ten onrechte ter discussie wordt gesteld en dat critici zich bedienen van complottheorieën.

Dat is een onjuiste voorstelling van zaken.

Onderzoeksopdracht van de regering.

De regering heeft een *wetenschappelijk onderzoek* mogelijk gemaakt dat zich moet bezig houden met de dekolonisatie van Nederlands-Indië 1945 – 1950 gezien in een *brede historische context*, waarin alle facetten (bestuurlijke, politieke, juridische, militaire en internationale aspecten) aandacht krijgen. Waarin *het optreden en het geweld van alle partijen* aan de orde komt, waarin de *Bersiap grondig wordt onderzocht*, waarin de *inzet van Nederlandse militairen* - ook waar geen sprake was van *geweldsuitoefening* - een plaats vindt en waarin *de nazorg* die destijds werd verleend aan verschillende groepen (veteranen, Indische-Nederlanders, Molukkers e.a.) wordt betrokken.

Onderzoek negeert opdracht van regering en is eenzijdig.

Tot nu toe is uit verschillende publicaties van een aantal onderzoekers gebleken dat het onderzoek zich concentreert op het Nederlandse daderschap en het beweerde extreme en excessieve geweld van de Nederlandse militairen. Het onderzoek neemt de conclusies van het boek van Limpach tot uitgangspunt, terwijl het kabinet dat boek slechts als een aanleiding tot dat het onderzoek zag. Uit de onderzoeksopzet blijkt dat de Bersiap wordt gebagatelliseerd. De inzet van de Nederlandse militairen zou pas hebben plaats gevonden nadat het geweld van de Bersiap achter de rug was. Dat wekt de suggestie dat die inzet was bedoeld om de kolonie te heroveren en dat het destijds door de regering gebezigde argument de orde en rust te herstellen ondeugdelijk was.

Het onderzoek heeft onder uw leiding dus bewust afstand genomen van hetgeen de regering in de opdracht tot het onderzoek voor ogen stond. Het is niet de regering die de huidige opzet van het onderzoek wenste, het is de invulling zoals die onder uw leiding tot stand is gekomen die ervoor heeft gezorgd dat het onderzoek afwijkt van wat de regering voor ogen stond.

Dat is o.m. gebeurd op grond van en in het vervolg op het overleg tussen historici van Nederlandse en Indonesische kant. Daarin is afgesproken dat de Nederlandse onderzoekers het geweld van Nederlandse militairen gaan onderzoeken en de Indonesische pendant de impact van dat geweld in Indonesië. Toen is ook de titel van het onderzoek gewijzigd en het woord 'Onafhankelijkheid' toegevoegd, dit op wens van de Indonesische kant. Die aanpak past geheel in de oorspronkelijke plannen van NIOD, KITLV en NIMH uit 2012.

Onder uw leiding entameert het onderzoek zo een eenzijdige aanpak gericht op het geweld van Nederlandse kant. U geeft een onjuiste voorstelling van zaken door te zeggen: 'Er is een misvatting over wat het onderzoek moet zijn.' Die misvatting is er niet, de brief van de regering is duidelijk.

AUORE.

In de eerste helft 2020 werd het onderzoeksgenootschap Pleitbezorgers Principes Wetenschappelijke Integriteit - AUORE opgericht. Het bestaat uit historici, juristen, andere wetenschappers en

voormalige beroepsofficieren. Het stelt zich ten doel het dekolonisatieonderzoek nauwkeurig te volgen en te toetsen aan de principes van wetenschappelijke integriteit. Het heeft brede steun in de kringen van (Indië)veteranen, hun nabestaanden, Indische-Nederlanders en andere groepen, zoals o.m. is gebleken uit een petitie die pleitte voor een wetenschappelijke tussenevaluatie die door duizenden personen werd getekend.

Principes van wetenschappelijke integriteit worden genegeerd.

Uit de vijf eerste publicaties vanuit de onderzoeksgroep blijkt dat de principes van wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke integriteit geweld worden aangedaan. De onderzoekers zijn gericht op het daderschap van Nederland en van de Nederlandse militairen. Er is sprake van een eenzijdig onderzoek gebaseerd op een plan dat vanaf 2012 door de drie instituten – NIOD, KITLV en NIMH - is voorbereid. In dat plan stond het geweld van Nederlandse militairen reeds centraal. Onder uw leiding is na de start van het onderzoek in 2017 de koers ingezet op de doelstelling van dat plan uit 2012.

Het stelselmatig negeren van kritiek.

Door diverse personen en vanuit diverse organisaties werd u op de hoogte gebracht van analyses die de kernonderdelen van het onderzoek betreffen. Bij herhaling is daarbij aangegeven dat men gaarne met u het overleg wilde overleggen in het belang van een evenwichtig en wetenschappelijk onderzoek. U bent dat overleg steeds uit de weg gegaan.

Uit de analyses van AUORE van de diverse publicaties blijkt dat medewerkers van het onderzoek de principes van wetenschappelijke integriteit niet respecteren. Zij stellen daardoor hun eigen wetenschappelijke integriteit ter discussie.

U beweert dat verschillende perspectieven aan de orde komen. In feite is sprake van één perspectief, dat is het antikoloniale perspectief. Dat laat u verschillende bronnen vertellen. U roept daarmee de schijn op van een genuanceerde aanpak, die echter in feite eenzijdig is. Het gaat in een wetenschappelijk onderzoek niet om verschillende perspectieven, d.w.z. verhalen van verschillende personen. Het gaat daarin om het perspectief van de wetenschappelijke integriteit. Die integriteit blijkt geen uitgangspunt van het onderzoek te zijn.

Daarnaast wordt het publiek beïnvloed door uw onderzoekers die zich regelmatig in de media manifesteren, uitgesproken standpunten formuleren in kwesties die nog in onderzoek zijn.

Critici beschuldigen van samenzweringstheorieën.

AUORE stuurde u een onderbouwde analyse inzake de wetenschapsfraude en de misleiding m.b.t. de dissertatie en het boek van Limpach. Als reactie daarop komt u met een zogenoemde 'factcheck-notitie' waaruit 42 fouten zouden blijken. U plaatst die notitie met een aanbiedingsbrief op uw openbare website en beschuldigt en passant mij van een loopje met de waarheid te nemen en transparant, noch integer te zijn. De reactie van AUORE op uw notitie, inbegrepen de aanbiedingsbrief, waaruit blijkt dat er geen sprake is van 42 fouten weigert u, ondanks herhaald verzoek daartoe, op uw website te plaatsen. De bezoeker van uw website wordt zo essentiële informatie onthouden.

AUORE heeft u een onderbouwde notitie over het vooropgezette plan achter het onderzoek toegestuurd. Ook die staat niet op uw website. Ook daarover gaat u het overleg uit de weg.

Het ridiculiseren van essentiële kritiek.

U ontving een onderbouwde analyse waaruit blijkt dat op 27 december 1949 de soevereiniteit van Nederland over Nederlands-Indië is overgedragen aan de Verenigde Staten van Indonesië. Eerst op 17 augustus 1950 heeft Soekarno de onafhankelijkheid van de eenheidsrepubliek Indonesië geproclameerd. Ook die analyse staat niet op uw website.

Meermalen hebt u publiekelijk verklaard dat er niet valt te tornen aan de datum van 17 augustus 1945 als de datum van de onafhankelijkheid van de Republiek Indonesië. U hebt gezegd dat de juridische interpretatie daar maar op moet worden aangepast.

Uw standpunt is: Nederland voerde een oorlog met een onafhankelijke republiek, dus is het oorlogsrecht toepasselijk en kun je beweren dat de Nederlandse militairen oorlogsmisdaden pleegden.

Het onderzoek onder uw leiding stuurt daarop aan, zodat de Indië veteranen nu als oorlogsmisdadigers kunnen worden bestempeld.

Op deze fundamentele kritiek op uw standpunt reageert u slechts met de opmerking dat u het woord 'oorlog' niet mag gebruiken.

Smaad richting Nederlandse militairen.

U beweert 'dat de felste kritiek het perspectief is van de Nederlandse militairen in de jaren veertig'. Ook dat is een onjuiste voorstelling van zaken.

De kritiek die u als projectleider van het onderzoek krijgt is namelijk dat u het onderzoek eenzijdig richt op het beweerde excessieve geweld van de Nederlandse militairen, u erkent dat zelf, en dat u de principes van wetenschappelijke integriteit niet respecteert.

Het onderzoek komt uit op: Nederlands daderschap en oorlogsmisdrijven van Indiëveteranen.

Uw uitlatingen in Elsevier Magazine bevestigen wat de Nederlanders te wachten staat. Onder uw leiding worden Nederland en de Nederlandse militairen straks als daders veroordeeld. Nederland heeft een onafhankelijke staat aangevallen, de Nederlandse militairen pleegden talloze oorlogsmisdaden. De Bersiap en de terreur, al dan niet onder het rood-witte vaandel, worden gebagatelliseerd, weggestopt of wordt helemaal niet beschreven. Het resultaat van dit eenzijdige en vooringenomen onderzoek is verdraaiing van een deel van onze geschiedenis.

Eerst verantwoordelijke voor geschiedverdraaiing.

Wij spreken u, als projectleider en de eerstverantwoordelijke, aan op het bewust aansturen op deze verdraaiing van een deel van onze geschiedenis.

De regering beoogde met het onderzoek de historische werkelijkheid op tafel te krijgen.

Onder uw leiding is sprake van een politieke afrekening met het optreden van Nederland en Nederlandse militairen. In Elsevier Magazine zegt u dat in 'de samenleving over deze kwestie anders wordt gedacht.', u bedoelt anders dan tientallen jaren geleden.

Daarmee illustreert u dat het u niet gaat om op basis van een wetenschappelijk historisch onderzoek de historische werkelijkheid te beschrijven. U hebt het onderzoek bewust gestuurd in de richting van het actuele 'politiek correcte denken' over het antikolonialisme.

Zo negeert uw bewust de opdracht van de regering tot een evenwichtig en wetenschappelijk onderzoek naar de dekolonisatie van Nederlands-Indië 1945 – 1950.

Resultaat.

Het resultaat van uw aanpak is: Nederland komt als dader in de beklagdenbank en de Indiëveteranen worden als oorlogsmisdadigers weggezet.

Zoals altijd, gaarne tot overleg bereid.

Met vriendelijke groet,

Het Genootschap Pleitbezorgers Principes Wetenschappelijke Integriteit- AURORE, namens het genootschap,

Mr. Bauke Geersing, coördinator.